

BIJZONDER

WONEN

► Else Ringnalda en dochter Laura voor haar woning Manenburg

FOTO: S. RIJND VOEST

Boven op de holle berg

UTRECHT | De Utrechtse stadsbouwmeester Willem van Noort liet tussen 1544 en 1558 bastions bouwen om de stad aan de noord- en oostzijde te beschermen: Manenburg, Sonnenburg en Sterrenburg. Else Ringnalda (56) is al sinds haar 19de met haar man Gerard van den Berg de trotse bewoonster van eerstgenoemde.

FLEUR REIJNGOUDT

Hoe ze deze bijzondere woning bemachtigden? „Een beetje geluk en doorzettingsvermogen.”

Als student kwam Else Ringnalda terecht in wat nu de woonkamer van het pand is. Met haar vriend Gerard van den Berg huurde ze deze kamer. „Er was toen nog geen warm water en zo. Douchen deden we bij anderen of op de sportclub,” vertelt Else. „Voor Gerards eerste baan moesten we eigenlijk verhuizen. Maar we wilden hier niet weg. Hij heeft zijn baan laten schieten, zodat we hier konden blijven.” Ze zijn nooit meer weggegaan.

Toen de huisbaas, die de kamer ernaast huurde, overleed, mochten Gerard en Else van de gemeente in het pand blijven tot de geplande renovatie.

„Intussen veranderde de wetgeving. Dankzij de huurbeschermingswet mochten we blijven. Bij de renovatie is een heel bijzondere vloer blootgelegd. Ook die kast kwam tevoorschijn, toen ze het riet van de muren haalden. Dat diende nog als isolatiemateriaal,” wijst Else naar de muur waar een antieke *chaise longue* tegenaan staat. „Ik ben speciaal op zoek gegaan naar lage

meubels. Zo kan de kast nog open en houden we een ruim uitzicht.” De meubels vindt Else op veilingen en in antiekwinkels. Deze gewoonte heeft ze overgenomen van haar moeder. „Mijn moeder nam me altijd mee naar veilingen. Als kind was daar natuurlijk niets aan, maar nu doe ik precies hetzelfde.”

Ook dochter Laura (22) is inmiddels besmet met de liefde voor antiek: „Ik dacht dat ik anders was, maar mijn kamer staat nu vol met spullen van oma en van hier. Nu ik er zo over nadenk, heb ik zelfs dezelfde kleuren gebruikt.”

Fresco's

Die kleuren zijn gebaseerd op fresco's van het oude Egypte. „De rode kamer is mijn moeders werkkamer en deze groene die van mijn vader,” zegt Laura, die inmiddels niet meer thuis woont, maar hoopt dat haar ouders er nooit meer weggaan. „Hoe leuk ik zelf ook woon, dit huis blijft moeilijk te evenaren. Ik vraag me altijd weer af waarom ik niet gewoon hier slaap, als ik 's avonds na het stappen of 's ochtends op weg naar college dit huis op de berg zie.”

De berg is overigens niet zomaar een berg, hij is hol. In de berg zit Atelier Manenburg. De werkplek van de officiële stadsbeeldhouwer Pieter d'Hont. Hij werkte er zo'n vijftig jaar lang aan zijn beelden. Bekende Nederlanders (Willem-Alexander en John Kraaijkamp) hebben er weleens geposeerd. In het atelier is een permanente expositie te zien van zijn werk.

Daarnaast wordt het nog steeds gebruikt als atelier. Else, die zelf ook beeldhouwer is, werkt elders. „Ik heb meer ruimte en licht nodig dan in de twee gedeeltes onder dit huis.”

Toch is er op een donker plekje van het huis wel degelijk een museumpje te vinden. „Boven heb ik een vliering met een verzameling van vondsten uit de natuur: schedels, schelpen, vlieders, torren en nog veel meer moois,” onthult Laura. „Je kunt er met een touwladder naartoe.”

Else en Gerard zijn al jaren een stabiele factor daar boven op de berg waar sinds 1544 een hoop gebeurd is. Ze hopen er nog jaren de honneurs waar te nemen. Of Laura later het stokje overneemt, vindt ze nu nog een moeilijke vraag.

▲ Voor meubels struint Else antiekwinkels en veilingen af.

▲ Kleuren zijn gebaseerd op fresco's van het oude Egypte.

Lifestyle

Schaap levert wol voor kruk

Deze robuuste kruk heeft een zitting van zelfgemaakt vilt van ongeverfde zuivere IJslandse scheerwol die goed te combineren is met verschillende stijlen. IJslandse wol heeft een bijzondere combinatie van buiten- en binnenwol. De buitenste laag wol bestaat uit lange glimmende mist- en regenbestendige draden. De binnenste draad is juist fijn, zacht en isolerend tegen kou. Deze combinatie zorgt voor een wat grover wolvlit. Viltten is een ambachtelijk proces. De natuurlijke kleuren van het schaap -zwart, grijs, bruin en wit- zorgen voor een mooi kleurenpalet. De kruk is 45 centimeter hoog.

Verhousen

De voordelen van een kunststof rieten dak

Riet is mis-schien wel het oudste materiaal voor dakbedekking. Vanwege de authentieke uitstraling is het weer populair. Het imago van brandgevaarlijk, en onhygiënisch is inmiddels achterhaald maar er is toch nog reden om af te zien van zo'n dak, want een dak van kunststof riet is een goed alternatief. Het is slijtvast, onbrandbaar, blijft vrij van mos- en algengroei en is kleurvast in diverse natuurlijke tinten. Het kan bovendien worden aangebracht op daken met hellingshoeken tot wel 15 procent, wat bij natuurlijk riet tot problemen zou leiden.

Tuin

Hoe overleeft een kerstboom de kerst?

Een kerstboom met kluit blijft vaak een desillusie in de zomer. Toch kunnen de fijnspar, blauwspaar en de wat luxere Nordmann de kerstdagen overleven.

Laat de boom bij het naar binnen halen (en het naar buiten brengen) in een koude ruimte een paar dagen acclimatiseren. Houd hem weg bij de verwarming en geef de boom elke dag een halve liter water.

Interieur

Zet je meubilair en vloer eens in de boenwas

Meubels of houten wand- of vloerwerking in de boenwas zetten is een beproefde methode om het hout te beschermen, waarbij de structuur van de houtnerf toch zichtbaar blijft. Je kan staalwol gebruiken, voor een mooie nerf. Nabehandeling met boenwas zorgt voor fixatie.